

Rozsah činností Pečovatelské služby

Příloha č. 1 k Vnitřním pravidlům pro poskytování Pečovatelské služby.

- základním smyslem při poskytování péče je motivovat uživatele ke spolupráci. Pracovník v sociálních službách (dále jen pracovník) se snaží, aby uživatel pomáhal a zapojil v co největší míře do prováděných činností. Cílem je dosáhnout co největší míry soběstačnosti a udržení sociálních dovedností. Uživatel nepřenáší svou vlastní odpovědnost na sociální službu, totéž platí i pro rodinu uživatele;
- péče je vykonávána v souladu s nasmlouvanými úkony. Služba je poskytována všemi pracovníky stejným způsobem a ve stejném rozsahu. Pokud má pracovník návrh na zlepšení/zjednodušení péče nebo poskytování jiných úkonů/jiné služby, než se standardně se vykonává, předá informaci koordinátorovi. Ten celou situaci projedná v rámci týmu, poté s uživatelem/jeho rodinou;
- tento dokument je upravován v souladu se Zákonem o sociálních službách, v platném znění, a prováděcími předpisy, př. Vyhláška č. 505/2006 Sb., v platném znění, kterou se provádějí některá ustanovení zákona.

ROZSAH ZÁKLADNÍCH ÚKONŮ

Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

- tato pomoc je určena zejména uživateli s těžkým zdravotním postižením. Pracovník porcuje a podává stravu. Také dohlíží na dodržování pitného režimu. Pracovník může nabídnout i využití speciálních pomůcek, jako jsou např. lahvičky či hrníčky se savičkou.
Časová dotace úkonu cca 20–40 min.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, např. ortéz

- pracovník pomáhá při oblékání, např. pomoc při oblékání u hygieny, převlékání z nočního do denního oděvu a opačně. K úkonům patří příprava oblečení a jeho úklid a pomoc při výměně speciálních pomůcek, např. ortéza, elastické punčochy, výměna inkontinenčních pomůcek apod. Přidržení oděvu při oblékání, zapínání a rozepínání knoflíků, zipů, manipulace s obuví.
Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při prostorové orientaci a samostatném pohybu po vnitřním prostoru

- tato pomoc je určena zejména pro ty uživatele, u kterých hrozí nebezpečí pádu. Sami nemohou chodit volně po svém bytě, domě. Pracovník pomáhá i s nácvikem pohybu ve vnitřním prostoru budovy či s ovládáním výtahu. Může s uživatelem chodit po schodech, po chodbě s holí, nebo s chodítkem. V rámci tohoto úkonu může pracovník provádět jednoduché cviky na udržení kondice;
- pomoc při prostorové orientaci dělíme na přímou, kdy pracovník uživatele drží nebo ho podpírá, a nepřímou, kdy pracovník uživatele směřuje, otevírá a přidržuje dveře nebo ho upozorňuje na překážky.
Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při přesunu na lůžko nebo na vozík

- tuto pomoc poskytuje pracovník s ohledem na zdravotní postižení, velikost a hmotnost uživatele. Úkon lze provést jednorázově i při náhlém přechodném zhoršení zdravotního stavu;
- u mobilního uživatele (uživatel je schopen sedět bez opory zad, zapřít se nohama o zem a za pomoci druhé osoby/chodítka stát a udělat 1-2 kroky) se zejména jedná o pomoc při zvedání uživatele, přistavení vozíku a pomoc při samotném přesunu;
- u imobilního uživatele (uživatel je schopen sedět bez opory zad a zapřít se nohama o zem, stoj a krok je problém udělat) je úkon prováděn pomocí zvedáku nebo dvou osob – v případě volné kapacity 2 pracovníci poskytovatele, jinak pomáhá pečující osoba. Úkon se provádí i v závislosti na typu postele – nejideálnější je polohovatelné lůžko, u kterého lze nastavit výšku;
- v případě, že uživatel není schopen sedět bez opory zad a zapřít se nohama o zem, úkon se neprovádí.
Časová dotace úkonu cca 15 min.

Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Pomoc při úkonech osobní hygieny

- pracovník poskytuje pomoc při provádění pravidelné hygieny podle mobilních možností uživatele. Pomáhá při běžném umytí u umyvadla, ale i při sprchování ve vaně, nebo sprchovém koutu – sprchování, namydlení/šamponování, sprchování, utírání připraveným ručníkem. Uživatel používá vlastní hygienické pomůcky;
- podle aktuálního stavu mobility uživatele může pracovník informovat o vhodnosti a nabídce kompenzačních pomůcek vhodných do koupelny, tak aby byla zajištěna bezpečnost a nebezpečí pádů bylo co nejmenší, například: sprchová židle, gumové protiskluzové podložky, sedačka do vany apod.;
- tento úkon zejména obsahuje:
 - doprovod/přesun uživatele ve vhodné kompenzační pomůcce do místnosti pro osobní hygienu;
 - dohled, pomoc při mytí obličeje a při péči o dutinu ústní či zubní náhradu;
 - dohled, pomoc při provádění nebo provádění celkové hygieny;
 - promazání celého těla – aplikace běžných mastí/tělového mléka;
 - oční kontrola pokožky – prevence opruzenin a kožních defektů a aplikace vhodných krémů či mastí;
- dohled, pomoc při výměně nebo výměna inkontinenčních pomůcek, odnesení inkontinenčních pomůcek do koše/popelnice;
 - prevence a ošetření opruzenin a běžných kožních defektů;
 - doprovod/přesun uživatele ve vhodné kompenzační pomůcce zpátky na lůžko, křeslo, židli...

Časová dotace úkonu cca 30–60 min.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

- pracovník vykonává pouze základní péči o vlasy a nehty, nenahrazuje odborné komerčně dostupné služby např. pedikúra, manikúra;
- tento úkon zejména obsahuje:
 - pomoc při mytí, nebo umytí vlasů, česání, foukání a drobné zastříhnutí vlasů;
 - pomoc při stříhání nebo stříhání nehtů, běžné lakování nehtů;
 - holení.

Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při použití WC

- pracovník pomůže s usazením na WC i vstáváním z něj, poté následuje pomoc s hygienou po vykonání potřeby. Podle aktuálního stavu mobility může pracovník doporučit používání kompenzačních pomůcek vhodných na WC. V případě použití hygienického křesla je součástí úkonu i vynesení a vymytí nádoby.
- Časová dotace úkonu cca 15 min.

Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy

- tato oblast základních činností je standardně poskytována jen v rozsahu úkonů pomoc při přípravě stravy a pití a příprava a podání jídla a pití;
- rozsah úkonů zajištění stravy a dovoz nebo donáška stravy je poskytován jen v případě, že v místě bydliště uživatele není dostupná komerční služba zajištěná v takovém rozsahu, který potřebuje uživatel (př. donáška jen k brance, uživatel však potřebuje pomoc jídlo přendat na talíř, ohřát, ...);

Zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování

- tato pomoc je určena především pro uživatele, kteří ze zdravotních či jiných objektivních důvodů nemohou využívat komerčně dostupnou službu, nebo tato služba v okolí jejich bydliště není dostupná;
 - poskytovatel zajišťuje pouze obědy. Pracovník vyzvedává oběd na určeném místě.
- Časová dotace úkonu není stanovena – platí se za úkon.

Dovoz nebo donáška stravy

- tato pomoc je určena především pro uživatele, kteří ze zdravotních či jiných objektivních důvodů nemohou využívat komerčně dostupnou službu, nebo tato služba v okolí jejich bydliště není dostupná, např. stravovací zařízení nechá obědy u branky a uživatel si pro nezávládne dojí sám;

- donáška (pěšky) stravy je poskytována v rámci obce poskytovatele za podmínky, že pracovník donese oběd uživateli domů v časové dotaci do 15 minut. V ostatních případech se používá dovoz stravy;
- pracovník přiveze nebo přinese uživateli oběd až dovnitř bytu, kde uživatel žije.
Časová dotace úkonu není stanovena – platí se za úkon.

Pomoc při přípravě stravy a pití

- pracovník pomůže v domácnosti uživatele s přípravou stravy či s ohřevem pokrmů. Pomáhá jen s úkony, které uživatel objektivně nezvládne. Jídlo je připravováno výhradně z vlastních surovin uživatele;
- Pomoc při přípravě stravy musí být přiměřená době poskytování služby. Pracovník nenahrazuje profesi kuchaře/ky;
- Časová dotace: dle individuální potřeby uživatele.

Příprava a podání jídla a pití

- pracovník pomůže s prostřením a úpravou stolu, nebo stolku k lůžku a naservírováním pokrmů na talíř, nebo do jiného vhodného servírovacího zařízení.

Pomoc při zajištění chodu domácnosti

Běžný úklid a údržba domácnosti

- tento úkon je poskytován na základě potřeb a přání uživatele, s ohledem na provozní a kapacitní možnosti poskytovatele. Vždy je brán zřetel na naléhavost situace, která může nastat. Uživatel musí využívat minimálně ještě jeden z úkonů pečovatelské služby;
- samostatný úklid se poskytuje uživateli pouze na rozhodnutí koordinátora služby a za těchto podmínek:
 - úklid je pravidelný, min. 1x týdně;
 - uživatel úklid sám nezvládá ze zdravotních důvodů;
 - proběhne sociální šetření;
- jeden úklid zahrnuje **maximálně úklid 2 obytných místností + sociální zařízení (koupelna, WC) + chodba/hala bytu**, které používá uživatel, a v časové dotaci maximálně 1 hodina;
- běžný úklid a údržba domácnosti zahrnuje úkony: vysávání, zametání a vytírání podlahy mopem, utírání prachu na volných a výškově dostupných místech (pracovník stojí nohama na podlaze), mytí nádobí používané uživatelem, omytí sporáku/vaříče/mikrovlnné trouby, otření stolu/kuchyňské linky, umytí umyvadla/vany/WC, mytí a odmražení lednice či vynesení odpadků;
- pracovník může poskytnout pomoc s **drobnými domácími pracemi**, např. výměna ložního prádla, včetně podložky na matraci, stlání lůžka, zalití květin;
- tento úkon může také zahrnovat **praní drobného prádla, jeho věšení, žehlení nebo drobné opravy prádla** (přišití knoflíku, přišití malé odpárané části, atd.). V rámci jedné návštěvy může pracovník ručně přeprat maximálně 5 kusů drobného prádla (NE kalhoty, bundy, ložní prádlo, závěsy, záclony apod.). Pracovník nežehlí ložní prádlo a ubrusy;
- dalším úkonem, který patří do péče o domácnost, může být **praní prádla v automatické pračce uživatele a jeho věšení**. Pracovník roztřídí prádlo dle druhů a barev, vloží je do bubnu pračky, použije prací prášek/aviváž uživatele, nastaví příslušný program a zahájí praní. Uživatel musí pracovníkovi zpřístupnit návod na používání pračky. Po celou dobu praní je pracovník přítomen v bytě uživatele, a proto je efektivní a žádoucí, aby v době praní, byly poskytovány další úkony služby, např. pomoc při osobní hygieně, příprava jídla atd. Po ukončení praní pracovník prádlo pověsí;
- uživatel zajistí na vlastní náklady potřebné čisticí a úklidové prostředky.
Časová dotace úkonu cca 30–60 min.

Pomoc při zajištění velkého úklidu, například sezónního úklidu, úklidu po malování

- naše Pečovatelská služba **NEPROVÁDÍ**:
 - velký úklid, úklid zanedbaných bytů, bytů po malování, včetně úklidů teras, balkónů či chodeb před bytem/domem;
 - mytí oken, stropních svítidel a úklid ve výškách nad 1,7 m od podlahy;
- na základě požadavku může pracovník zajistit kontakt na komerční úklidové firmy. Nikdy však neručí za kvalitu, včasnost a rozsah prací a služeb poskytnutých externími dodavateli.

Donáška vody

- tento úkon se poskytuje pouze uživateli, který nemá vodovod nebo v jeho domácnosti neteče voda, př. havárie vodovodního traktu. Pracovník přináší uživateli vodu v barelu či v jiné vhodné nádobě, která má objem maximálně 5 l. Voda je donášena z nejbližšího zdroje pitné vody.

Časová dotace úkonu cca 15–20 min.

Topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení

- pracovník donese a připraví topivo, vynese popel, udělá základní vyčištění kamen. Uživatel zajišťuje vlastní topivo a pomůcky;
 - tento úkon nezahrnuje skládání uhlí a čištění kotle.
- Časová dotace úkonu cca 20–40 min.

Běžné nákupy a pochůzky

- pracovník nakoupí/přinese/doprovodí na nákup s hmotností max. 5 kg. Úkon obsahuje nákup potravin, drobného spotřebního zboží, domácích potřeb a pomůcek pro inkontinenci. Pochůzka je určena zejména k vyřizování administrativních záležitostí, např. lékař, lékárna, pošta, banka, pojišťovna atd.;
- uživatel má připraven seznam věcí, které chce nakoupit, nebo mu při sepsání tohoto seznamu pomůže pracovník. Uživatel může tento seznam věcí také po předchozí dohodě zatelefonovat pracovníkovi. Na základě tohoto seznamu je proveden nákup. Uživatel předá pracovníkovi předem také příslušnou částku na daný nákup, pokud neproběhla objednávka věcí telefonicky. Pracovník finanční prostředky oproti skutečné ceně nákupu proúčtuje s uživatelem ihned při předání nákupu, popřípadě ho požádá o zaplacení celého nákupu, byl-li objednan telefonicky. Uživatel je povinen si tyto finanční prostředky ihned přepočítat;
- pracovník se snaží zajistit nákup z obchodů, ze kterých si uživatele přeje, vždy s ohledem na personální a časovou kapacitu služby a vzdálenost obchodů od bydliště uživatele;
- obdobně se postupuje při hrazení složenky, platby na poště nebo jiné úhrady.
- Časová dotace úkonu cca: dle náročnosti a vzdálenosti obchodů.

Velký nákup, například týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti

- pracovník nakoupí/přinese/doprovodí na nákup s hmotností max. 15 kg. Úkon obsahuje týdenní nákup potravin a spotřebního zboží ve více obchodech, nákup celého balení vod, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti;
- objednání a vyúčtování nákupu se provádí obdobně jako u předešlého úkonu – běžné nákupy a pochůzky.
- Časová dotace úkonu cca 60–90 min.

Praní a žehlení ložního a osobního prádla, popřípadě jeho drobné opravy

- má-li uživatel sjednán tento úkon, je povinen prádlo vždy připravit nebo mu při přípravě prádla může pomoci pracovník. Pracovník vyzvedne prádlo u uživatele v domácnosti a předá do prádelny v tašce s uvedeným jménem uživatele. Vyprané prádlo je vyzvednuto v prádelně tak, aby jej pracovník přivezl uživateli v nejbližším termínu poskytované služby.
- Časová dotace úkonu není stanovena – platí se za úkon.

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

- pracovník doprovází uživatele do školy, školského zařízení, k lékaři, do zaměstnání, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby a jiné navazující sociální služby a doprovází zpět.
- Časová dotace úkonu: dle individuální potřeby uživatele.

Pomoc při zajištění bezpečí a možnosti setrvání v přirozeném sociálním prostředí

Dohled nad jednáním osoby závislé na pomoci

- cílem této činnosti je zajistit bezpečnost uživatele, předcházet nebezpečným situacím a reagovat na ně, podpořit jeho soběstačnost v maximální možné míře v každodenních aktivitách a činnostech a poskytnout mu pocit jistoty a stability;
- jedná se o osobní návštěvu pracovníka v domácnosti, při které dojde ke kontrole uživatele a stavu domácnosti, případně zjištění potřeb;
- jako podpora setrvání v přirozeném prostředí jsou vykonávány činnosti, které uživateli pomáhají při orientaci ve struktuře denních činností a při vykonávání aktivit a zálib, kterými se doposud zabýval, a jsou pro jeho život důležité;
- dohled je možno realizovat i mimo bydliště uživatele jako součást doprovodu uživatele na procházku;
- v rámci úkonu může být proveden dohled nebo asistence při užití léků nebo měření tlaku/krevního cukru. Pracovník není oprávněn léky sám chystat, pouze asistuje při jejich požití, tzn., pomůže otevřít dávkovač, podá vodu na zapití, pomůže uložit dávkovač na stanovené místo, pomůže odečíst hodnoty na tlakoměru, nebo glukometru, vypustí močový sáček. **Není oprávněním pracovníka provádět ošetrovatelské úkony, dávkovat léky nebo kontrolovat správnost nachystaných léků.**

- v rámci úkonu může být proveden dohled nebo asistence při užití léků nebo měření tlaku/krevního cukru. Pracovník není oprávněn léky sám chystat, pouze asistuje při jejich požití, tzn., pomůže otevřít dávkovač, podá vodu na zapití, pomůže uložit dávkovač na stanovené místo, pomůže odečíst hodnoty na tlakoměru, nebo glukometru, vypustí močový sáček. **Není oprávněním pracovníka provádět ošetrovatelské úkony, dávkovat léky nebo kontrolovat správnost nachystaných léků.**
- Časová dotace úkonu: dle individuální potřeby uživatele.

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

- tato pomoc je zaměřena na zajištění informovanosti uživatele, podporu při vyřizování jeho záležitostí a konkrétní pomoc při vyplňování formulářů, při přípravě písemných žádostí, dopisů, vyplňování tiskopisů, asistenci při telefonické nebo elektronické komunikaci s úřady a dalšími institucemi poskytujícími veřejné služby a jiné související úkony;
- pracovník poskytuje pomoc uživateli při komunikaci s úřady, institucemi a dalšími subjekty, aby mohl efektivně uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy. **Nejedná se o poskytování odborného sociálního poradenství.**
- Časová dotace úkonu: dle individuální potřeby uživatele.

Pomoc při vyřizování běžných záležitostí

- pracovník poskytuje uživateli pomoc při vyřizování běžných záležitostí, které mohou zahrnovat osobní, domácí, administrativní a další každodenní úkoly. Tato činnost je zaměřena na podporu uživatele při udržování jeho soběstačnosti a kvality života;
- úkon zahrnuje poskytování informací o dostupných službách a zdrojích, vysvětlení postupů a kroků pro vyřizování běžných záležitostí, správu pošty a vyřizování osobní korespondence, pomoc s užíváním technologií (TV, telefon, počítač, internet, atd. v uživatelské míře), podpora při orientaci ve veřejné dopravě;
- úkon dále může zahrnovat např. pomoc při vyplňování jídelních lístků, objednávání a odhlašování obědů, asistence při objednávání služeb (lékař/kadeřnice/pedikérka apod.), objednávky léků a dalšího zboží, nebo při osobní, telefonické nebo elektronické komunikaci s institucemi, komerčními službami a blízkými osobami.
- Časová dotace úkonu: dle individuální potřeby uživatele.

ROZSAH FAKULTATIVNÍCH ÚKONŮ

Aktivizační činnosti

- nácvik a upevňování motorických a psychických schopností a dovedností;
- povídání s uživatelem;
- dohled nad dospělým občanem (pokud rodina nebo osoba pečující musí odejít k lékaři či do práce).

Asistenční auto

- odvoz uživatele tam, kam potřebuje, a zpět.

Pronájem jídlonosiče

- tato služba souvisí se základní činností – zajištění stravy. Z hygienických důvodů nesmí používat uživatel své vlastní jídlonosiče. V případě, že využívá výše uvedený úkon, je mu vždy účtován pronájem jídlonosiče.

Účinnost od 1. 7. 2024

Zpracovala: Eva Rosová

TRI, z.s.
Sokolská 584, 257 23 Čarčiny
tel.: 317 777 881
iČO: 16623420 DIČ: CZ16623420

Schválila: PharmDr. Monika Horníková, MHA,
ředitelka organizace